



153

1544-1554

KRISZTUS EGYETLEN PAPSÁGA

1544 Az ószövetségi papság összes előképe Jézus Krisztusban teljesedik be, aki "az egyetlen közvetítő Isten és ember között" (1Tim 2,5). Melkizedekben, "a magasságbeli Isten papjában" (Ter 14,18) a keresztény hagyomány Krisztus papságának előképét látja; Ő az egyetlen "Melkizedek rendje szerint való főpap" (Zsid 5,10; 6,20), "a szent, ártatlan, szeplőtelen" (Zsid 7,26), aki "egyetlen áldozattal egyszer s mindenkorra tökéletességre vezette a megszentelteket" (Zsid 10,14), tudniillik egyetlen keresztáldozatával.

1545 Krisztus megváltó áldozata egyetlen: egyszer és mindenkorra történt meg. És mégis az Egyház eucharisztikus áldozatában jelenvalóvá válik. Ugyanezt kell mondanunk Krisztus egyetlen papságáról: jelenvalóvá válik a szolgálati papság által, anélkül, hogy Krisztus papságának egyetlenségét csorbítaná: "És ezért Krisztus az egyetlen igazi pap, a többiek csak az ő szolgálói".

KÉT RÉSZESEDÉS KRISZTUS EGYETLEN PAPSÁGÁBAN

1546 Krisztus, a főpap és egyetlen közvetítő az Egyházat Istennek és Atyjának papi országgá tette. A hívők egész közössége, mint ilyen, papi jellegű. A hívők - ki-ki a hivatásának megfelelően - keresztségi papságukat gyakorolják Krisztusnak, a papnak, prófétának és királynak küldetésében való részesedésük által. A keresztség és a bérmlás szentségei által a hívők "szent papsággá szenteltetnek".

1547 A püspökök és papok szolgálati vagyis hierarchikus papsága és az összes hívő általános papsága, jóllehet "mindegyik a maga sajátos módján, részesedik Krisztus egyetlen papságában" "lényegük szerint" különböznek, bár "egymáshoz vannak rendelve". Milyen értelemben? Míg a hívők általános papsága a keresztségi kegyelemnek, a hit, a remény és a szeretet életének, valamint a Lélek szerinti élet gyarapodásában valósul meg, addig a szolgálati papság az általános papság szolgálatában áll, és az összes keresztények keresztségi kegyelmének kibontakoztatására irányul. Egyike azon eszközöknek, melyekkel Krisztus szüntelenül építi és vezeti a maga Egyházát. Éppen ezért egy külön szentséggel, az egyházi rend szentségével adják át.

KRISZTUS, A FŐ SZEMÉLYÉBEN...

1548 A fölszentelt szolga egyházi szolgálatában maga Krisztus van jelen Egyháza számára mint testének Feje, nyájának Pásztor, a megváltás áldozatának Főpapja és az igazság Tanítója. Ez az, amit az Egyház kifejez, amikor azt állítja, hogy a pap az egyházi rend szentségének erejéből in persona Christi Capitis, 'Krisztusnak, a Főnek személyében' cselekszik:

"Így tehát a pap ugyanaz, Jézus Krisztus, akinek szent személyét az Ő meghívott szolgálója viseli. Ez ugyanis a papszentelés miatt hasonlóvá válik a Főpaphoz, és hatalma van, hogy magának Krisztusnak személyében és erejével cselekedjék."

"Krisztus az egész papság forrása; mert a Törvény alatti pap az Ő előképe volt, és az új Szövetség papja Krisztus személyében cselekszik."

1549 A fölszentelt szolgálat, főként a püspökök és papok szolgálata által válik láthatóvá a hívők közösségében Krisztusnak, az Egyház Fejének jelenléte. Antiochiai Szent Ignác szép kifejezése szerint a püspök tüposz tou Patrosz, az 'Atya Isten élő képmása'.

1550 Krisztus jelenlétét a szolgában nem úgy kell érteni, mintha minden emberi gyöngeség, az uralkodhatnomság, a tévedések, azaz a bűn ellen védett lenne. A Szentlélek ereje a szolga nem minden cselekedeténél mutatkozik meg egyforma erővel. Míg a szentségekben ott van a biztosíték, hogy még a kiszolgáltató bűnössége sem tudja akadályozni a kegyelem gyümölcsét, addig sok más cselekedetben a szolga emberi pecsétje nyomot hagy, ami nem mindig az evangélium iránti hűség jele, ezért az Egyház apostoli termékenységének árthat.

1551 Ez a papság szolgálati. "Az a hivatal pedig, amelyet az Úr népe pásztoraira rábízott, igazi szolgálat." Teljes egészében Krisztusra és az emberekre irányul. Teljesen Krisztustól és az egyetlen papságától függ, s az emberekért és az egyházi közösség javára van. Az egyházi rend szentsége "szent hatalmat" közvetít, mely nem más, mint Krisztus hatalma. E tekintély gyakorlásának Krisztus példájához kell igazodnia, aki szeretetből utolsóvá és mindenki szolgájává lett. "Így tehát joggal mondta az Úr, hogy a nyájról való gondoskodás az iránta érzett szeretet bizonyítéka."

... "AZ EGÉSZ EGYHÁZ NEVÉBEN"

1552 A szolgálati papságnak nem csupán az a feladata, hogy Krisztust, az Egyház Fejét a hívek gyülekezete előtt megjelenítse; az egész Egyház nevében is cselekszik, amikor Isten elé terjeszti az Egyház imádságát, és különösen, amikor bemutatja az eucharisztikus áldozatot.

1553 Az "egész Egyház nevében" nem azt jelenti, hogy a papok a közösség megbízottai. Az Egyház imádsága és áldozata nem választható el fejének, Krisztusnak imádságától és áldozatától. Mindig Krisztus kultusza Egyházában és Egyháza által. Az egész Egyház, Krisztus Teste imádkozik és ajánlja föl magát "őáltala, ővele és őbenne" a Szentlélekkel egységben az Atyaistennek. Az egész test - a fő és a tagok - imádkozik és ajánlja föl önmagát, s ezért azokat, akik a Testben különleges módon szolgálnak, nem csupán Krisztus szolgáinak, hanem az Egyház szolgáinak is nevezik. Mivel a szolgálati papság Krisztust képviseli, képviselheti az Egyházat.

III. Az egyházi rend szentségének három fokozata

1554 "Így az isteni alapítású egyházi szolgálatot különböző rendekben gyakorolják azok, akiket már ősidóktól fogva püspököknek, áldozópapoknak, diakonusoknak hívnak." Az Egyház liturgiájában, Tanítóhivatalában és állandó gyakorlatában kifejezett katolikus tanítás a Krisztus papságában való szolgálati részvételnek két fokozatát ismeri: a püspökséget és az áldozópapságot. A diakonátus feladata az, hogy őket segítse és szolgálja. Ezért a mai szóhasználatban a sacerdos kifejezés a püspököket és a papokat jelöli, a diakonusokat nem. Mégis a katolikus tanítás az, hogy a három fokozatot - a papságban való részesedés fokozatait (püspökség és papság) és a szolgálat hivatalának fokozatát (diakonátus) - "ordinationak" nevezett szentségi cselekménnyel, azaz az egyházi rend szentségével adják át:

"A diakonusokat mindenki úgy tisztelje, mint Jézus Krisztust, a püspököt, mint az Atya képmását, a presbitereket pedig, mint Isten szenátusát, mint az apostolok kollégiumát. Ezek nélkül nem lehet Egyházzal beszélni."